Dos.nr. 2-396/2023

H O T Ă R Â R E
În numele legii

22 august 2025 or. Telenești

Judecătoria Orhei, sediul Telenești
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Gheorghe Ciobanu
Grefier Rodica Negruță, Ina
Meleca

examinând în ședință publică cererea de chemare în judecată depusă de Î.C.S. „Moldova Zahar" S.R.L. împotriva Gospodăriei Țărănești „Crețu Vasile Ion", cu privire la încasarea datoriei, dobânzii și penalității de întârziere, și a cheltuielilor de judecată,-

a c o n s t a t a t:

Pretențiile reclamantului.

La data de 03 iulie 2015 ÎCS „Moldova Zahăr" S.R.L s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată împotriva Gospodăriei Țărănești „Crețu Vasile Ion", cu privire la încasarea datoriei, dobânzii și penalității de întârziere, și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că între Î.C.S. „Moldova-Zahăr" S.R.L. și G.Ț „Crețu Vasile Ion" au fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare a sfeclei de zahăr nr. P/MOL/3500021/12 din 26.10.2011 (75 ha-2250 tone/roada 2012), Nr./43/l/13 din 22.08.2012 (35ha-1050 tone/roada 2013) şi Nr.76/1/14 din 01.11.2013 (60ha - 1800tone/roada 2014), conform cărora GŢ „Creţu Vasile Ion" s-a obligat să cultive şi să livreze sfeclă de zahăr către ÎCS „Moldova Zahăr" SRL în cantitățile menționate în contracte.

Susține că, conform contractelor de vânzare-cumpărare a mijloacelor pentru producerea sfeclei de zahăr Nr.P/MOL/SP/3500021/12 din 26.10.2011; Nr.43/2/13 din 22.08.2012 şi Nr. 76/2/14 din 01.11.2013, Î.C.S „Moldova-Zahăr" S.R.L a avansat procesul de producere a sfeclei de zahăr cu mijloacele necesare, iar în final urma să recepționeze şi să achite cantitatea de sfeclă de zahăr, conform prevederilor contractuale.

Astfel pe parcurs Î.C.S. „Moldova-Zahăr" S.R.L și-a onorat obligațiunile contractuale, a livrat către GŢ „Creţu Vasile Ion" mijloacele necesare pentru producerea sfeclei de zahăr, fapt dovedit prin facturile fiscale menționate în actele de verificare, însă

GŢ „Creţu Vasile Ion” încălcând prevederile contractuale, nu a livrat cantitatea de producție contractată, acumulând o datorie față de ÎCS „ Moldova Zahăr” SRL în mărime de 1 888 441,05 lei.

Menționează că, la data de 11.05.2015, în adresa pârâtei a fost trimisă o pretenție prin care s-a solicitat achitarea datoriei, dar care până la moment a rămas fără un răspuns din partea G.Ţ. „Creţu Vasile Ion”, demonstrând astfel faptul că se acționează cu rea-credință eschivând-se intenționat de la plata datoriei.

Indică că, potrivit prevederilor p. 8.4 al contractului, G.Ţ. „Creţu Vasile Ion” urmează să achite penalitatea pentru fiecare zi de întârziere conform calculului: 1 888 441, 05 x 0.5% x 180 zile =1 699 596,94 lei.

Totodată, ÎCS „Moldova Zahăr” SRL solicită achitarea dobânzii de întârziere prevăzută în contract, dobânda fiind de 14% anual, care constituie suma de 394 408,22 lei conform calculului.

Solicită ÎCS „Moldova Zahăr” SRL încasarea din contul G.Ţ. „Creţu Vasile Ion” în beneficiul său, suma de 1 888 441,05 lei cu titlu de datorie, suma de 394 408,22 lei cu titlu de dobândă de întârziere, suma de 1 699 596,94 lei cu titlu de penalitate și suma de 50 000 lei cu titlu de taxă de stat.

Prin hotărârea Judecătoriei Telenești din 19 aprilie 2016 acțiunea reclamantei a fost admisă şi s-a dispus încasarea din contul GŢ „Creţu Vasile Ion” în beneficiul ÎCS „Moldova-Zahăr” S.R.L a datoriei în sumă de 1 888 441,05 lei, a penalității în sumă de 1 699 596,94 lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 394 408,22 lei şi a taxei de stat în sumă de 50 000 lei.

La 19 aprilie 2016, Vasile Crețu, în interesele GȚ „Crețu Vasile Ion” a declarat apel împotriva hotărârii din 19 aprilie 2016 a Judecătoriei Orhei, sediul Telenești solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii contestate și pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin încheierea din 15 iunie 2016 a Curții de Apel Chișinău nu a fost dat curs cererii de apel depusă de GȚ „Crețu Vasile Ion” și a fost acordat apelantului un termen până la data de 19 iulie 2016 pentru a prezenta dovada de plată a taxei de stat în sumă de 37500 lei și a cererii de apel motivată. S-a explicat apelantului că în caz de nerespectare a indicațiilor în termenul stabilit de instanță, cererea de apel va fi restituită, fără înștiințarea participanților la proces.

Prin încheierea din 19 iulie 2016 a Curții de Apel Chișinău a fost restituită cererea de apel depusă de GȚ „Crețu Vasile Ion” cu toate anexele, devenind irevocabilă prin neatacare la data de 02 august 2016.

La 30 iulie 2021, administratorul insolvabilității GȚ „Crețu Vasile Ion”, Svetlana Fanari, în temeiul art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă a depus cerere de revizuire a hotărârii din 19 aprilie 2016 a Judecătoriei Orhei, sediul Telenești.

La data 23 iunie 2022, avocatul Cristina Doga, în interesele administratorului insolvabilității GȚ „Crețu Vasile Ion”, Svetlana Fanari, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 02 iunie 2022 a Judecătoriei Orhei, sediul Telenești.

Prin decizia din 14 martie 2023 a Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău a fost admis recursul declarat de Fanari Svetlana, administratorul insolvabilității a GȚ „Crețu Vasile Ion”, reprezentantă de avocatul Doga Cristina, a fost casată încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 02 iunie 2022 prin care a fost respinsă cererea de revizuire înaintată de Fanari Svetlana, administratorul insolvabilității a GȚ „Crețu Vasile Ion” și să pronunță o nouă încheiere prin care a fost admisă cererea de revizuire depusă de Fanari Svetlana, administratorul insolvabilității a GȚ „Crețu Vasile Ion” și a fost casată hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Telenești (anterior Judecătoria Telenești) nr.2-44/16 din 19 aprilie 2016, pronunțată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ÎCS „Moldova Zahar” S.R.L împotriva GȚ „ Crețu Vasile Ion”, privind încasarea datoriei, cu restituirea pricinii în primă instanță (Judecătoria Orhei , sediul Telenești) pentru judecare, în alt complet de judecată.

La data de 02 mai 2023 cauza civilă a fost expediată Judecătoriei Orhei, sediul Telenești, care la 02 mai 2023 a fost repartizată judecătorului Iurie Hîrbu, care prin încheierea din 03 mai 2023, a fost acceptată în procedură contencioasă, fiind stabilită data ședinței de judecată.

La 07 noiembrie 2023 reprezentantul pârâtei GȚ „Crețu Vasile Ion”, avocatul Doga Cristina a depus referință asupra cererii de chemare în judecată depusă de ÎCS „Moldova Zahar” S.R.L, privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

În referință reprezentantul pârâtei GȚ „Crețu Vasile Ion”, avocatul Doga Cristina, a indicat că, cererea de chemare în judecată urmează a fi respinsă ca fiind neîntemeiată, din următoarele circumstanțe.

Indică că, obiectul raporturilor juridice civile încheiate de părți este mai complex decât obiectul contractului de vânzare-cumpărare, deoarece cumulul contractelor încheiate denotă că, de fapt, reclamantul a livrat pârâtei materiale necesare pentru sădirea pe suprafețele de teren ale ultimului, specificate în contracte, a sfeclei de zahăr în scopul obținerii roadei, cu primirea ulterioară în proprietate a materiei agricole - sfeclă de zahăr pentru producerea zahărului.

Astfel, prioritatea regulilor de interpretare sunt reguli convenționale stabilite de părți în cadrul aceluiași contract sau prin convenții ulterioare. Ori conform art. 725 alin. (2) CC al RM (în redacţia anterioară) „*contractul se interpretează după intenția comună*

a părților, fără a se limita la sensul literal al termenilor utilizați". În această din urmă situație, la stabilirea voinței concordante se va ține seama, între altele, de scopul contractului, de negocierile purtate de părți, de practicile statornicite între părți şi uzanțele aplicabile.

Menționează că, prin contractele de vânzare în beneficiul GŢ „Creţu Vasile Ion" a materialelor pentru producerea sfeclei de zahăr şi de vânzare în beneficiul ICS „Moldova Zahăr" S.R.L. a rezultatului obținut din producerea agricolă a sfeclei de zahăr din roadele anilor 2012-2014, s-au mimat raporturi juridice distincte de vânzare-cumpărare, dar complexul relațiilor juridice instituite urmează a fi atribuite la categoria contractelor de societate civilă, conform definiției oferite de art. 1339 CC (în redacția în vigoare la data încheierii contractelor), în baza cărora reclamanta a contribuit cu furnizarea pârâtei a materialelor necesare pentru sădirea sfeclei de zahăr pe terenurile ultimului, iar acesta din urmă urma să producă pe terenurile sale din materialele livrate de reclamantă sfeclă de zahăr, pe care urma să o livreze integral şi exclusiv reclamantei. Ori societatea este un contract prin care două sau mai multe persoane se învoiesc să pună ceva în comun.

Reiterează că, în baza contractelor de vânzare-cumpărare ÎCS „Moldova Zahăr" S.R.L, a avansat procesul de producere a sfeclei de zahăr cu mijloacele necesare, cu scopul obținerii roadei, respectiv ÎCS „Moldova Zahăr" S.R.L a urmat aceeași voință comună de a conlucra în vederea obținerii de câștiguri, care reprezintă liantul ce- i unește.

Remarcă că, din conținutul contractelor rezultă nu numai împărțirea beneficiilor dar au urmărit să împartă şi pierderile. Astfel, conform contractelor de vânzare-cumpărare GŢ „Creţu Vasile Ion" urma să achite prețul materialelor livrate de către ICS „Moldova Zahăr" S.R.L., corespunzător, până la 15 noiembrie 2012 (contractul din 2011); 15 noiembrie 2013 (contractul din 2012) şi 01 octombrie 2014 (contractul din 2013), iar în baza contractelor în care ÎCS „Moldova Zahăr" S.R.L. avea calitatea de cumpărător, prețul urma a fi achitată, corespunzător, 80% până la 31 decembrie 2012 şi 20% până la 28 februarie 2013 (contractul din 2011); 80% până la 31 decembrie 2013 şi 20% până la 31 ianuarie 2014 (contractul din 2012), şi 80% până la 31 decembrie 2014 şi 20% până la 31 ianuarie 2015 (contractul din 2013), cu mențiunea că avansul de 80% se achită în scopul sădirii de către pârât a sfeclei de zahăr, cumpărarea resurselor/materialelor necesare, iar din prețul datorat se deduceau restanțele pârâtei față de reclamantă, astfel încât se constată că în baza cumulului de contracte, pârâtul a contribuit în natură cu acțiunile de producere a sfeclei de zahăr exclusiv pentru reclamantă, din materialele acesteia din urmă, care și este beneficiarul final al producției ce urma a fi obținută în urma producerii din contul materialelor, inclusiv semincer, livrat de către ÎCS „Moldova Zahăr" SRL.

Susține că, părțile au stabilit de fapt şi modalitatea de repartizare a câștigului din societatea instituită astfel, ÎCS „Moldova Zahăr” S.R.L. revenindu-i producția de sfeclă de zahăr, iar GŢ „Creţu Vasile Ion” obținea diferenței dintre prețul achitat și valoarea producerii, prin deducerea valorii materiei livrate de intimată.

Mai mult decât atât, contractele de vânzare-cumpărare a materiei pentru producerea sfeclei de zahăr fac trimitere expresă la contractele de vânzare-cumpărare a sfeclei de zahăr (ce denotă că acestea din urmă au fost încheiate primar) și instituie răspunderea pentru neobținerea rezultatului final la calitatea scontată doar pentru situațiile în care GŢ „Creţu Vasile Ion” ar fi încălcat tehnologia, recomandările și termenii agrotehnici sau modalității de utilizare a producției livrate de către ICS „Moldova Zahăr” S.R.L..

Concluzionează că, raporturile juridice instituite între părții prezintă, de fapt, elementele unor contracte de societate civilă, din contul aporturilor fiecărei părți, iar îmbrăcarea acestora în forma contractelor de vânzare-cumpărare a fost realizată în scopul mimării/simulării raporturilor juridice de fapt instituite între părți în scopul eludării modului de repartizare a riscurilor. Or, acest fapt a fost constatat și printr-un act judecătoresc irevocabil și anume prin decizia Curții de Apel Chișinău nr. 2r-1776/22 din 14 martie 2023.

Menționează că, GŢ „Creţu Vasile Ion” și-a asumat obligația de a cultiva, crește și livra către cumpărătorul intimat ÎCS „Moldova Zahăr” S.R.L., sfecla de zahăr în cantități de 2250 tone, 1050 tone și respectiv 1800 tone, respectiv GŢ „Creţu Vasile Ion” și-a îndeplinit obligațiile sale contractuale, acesta a sădit sfecla de zahăr, a însoțit și a avut grijă de culturile agricole sădite pe toată perioada de cultivare, inclusiv cu produsele chimice de stropit, îngrijire și cultivare a sfeclei de zahăr, puse la dispoziție de ÎCS „Moldova Zahăr” SRL.

Astfel, GŢ „Creţu Vasile Ion” este de buna-credință a executat întru totul obligațiile sale contractuale, și a prelucrat terenurile sădite cu sfecla de zahăr conform clauzelor contractuale, însă nemijlocit livrarea sfeclei de zahăr în cantitatea prevăzută de contractele în litigiu a fost imposibilă, anume din cauza forței majore survenite, şi anume din cauza calamităților naturale care au avut loc pe perioada anilor agricoli 2011, 2012 şi 2013, fapt constatat irevocabil.

Or, conform actului de examinare a daunelor cauzate de calamitățile naturale din 19.04.2012, întocmit cu ieșirea la fața locului de către Comisia pentru Situați Excepționale a Primăriei com. Tîrşiţei, r. Teleneşti, în componența Primarului com. Tîrşiţei - Tulbure Ion, specialiștii din Primăria com. Tîrşiţei Mocanu Ion şi Bogomazov Iurie, reprezentantul DAA Popa Ion, reprezentantul Serviciului pentru Situaţi Excepţionale Teleneşti al MAI, Gherman Trofim, precum şi reprezentantul GŢ „Creţu Vasile Ion” - Creţu Vasile au constatat următoarele: „studiind situația creată ca rezultai al

secetei puternice, care au cauzat culturilor agricole ale GŢ „Creţu Vasile Ion”, pierderi ale producției în cantitate totală de 2385 tone, în valoare totală de 1956000 lei”. Comisia a mai constatat că suprafața însămânțată cu sfeclă de zahăr a fost de 75 ha., dintre care a fost afectată suprafața de 53 ha., ce constituie 70 %, pierderile producției pentru anul 2012, constituind 2385 tone, prețul unei tone fiind de 820 lei, în total suma pierderilor suportate de către GŢ „Creţu Vasile Ion”, în urma calamităților fiind de 1956000 lei.

De asemenea, conform actului de examinare a daunelor cauzate de calamitățile naturale din 20.10.2012, întocmit de către Comisia pentru Situații Excepționale a Primăriei s. Tîrşiţei, r. Teleneşti, în componența căreia intrau Primarul corn. Tîrşiţei - Tulbure Ion, specialiștii din Primăria com. Tîrşiţei Ostrovari Alexandru şi Bogomazov Iurie, reprezentantul DAA Popa Ion, reprezentantul Serviciului pentru Situații Excepționale Telenești al MAI, Melnic Pavel, reprezentantul Direcției Agricultură şi Alimentație Telenești, precum și reprezentantul GŢ „Creţu Vasile Ion” - Creţu Vasile, au constatat că studiind situația creată ca rezultat al secetei Gospodăriei Țărănești „Creţu Vasile Ion” - i-au fost cauzate daune prin pierderile producției în cantitate de 3375 tone, prejudiciul fiind în sumă de 2093000 lei.

Totodată, Comisia pentru Situații Excepționale din 20.10.2012, a stabilit că a fost însămânțată o suprafață de sfeclă de zahăr de 75 ha, fiind afectată întreaga suprafață de 75 ha, pierderile GŢ „Creţu Vasile Ion” - constituind 3375 tone, prețul de 620 lei pentru o tonă de sfeclă de zahăr, valoarea în bani a prejudiciului fiind de 2093000 lei.

La fel, o altă comisie în componența conducătorului GŢ „Creţu Vasile Ion” - Creţu Vasile. a colaboratorilor GŢ „Creţu Vasile Ion” - Bostan Victor, Roman Vitalii şi Sandu Gheorghii, în urma ieșirii la fața locului la data de 26.10.2012, au stabilit că, din cauza precipitațiilor abundente care au avut loc pe parcursul anului agricol a fost spălată și distrusă suflecă de zahăr de pe suprafața de 55 ha, iar GŢ „Creţu Vasile Ion”, a fost nevoită să mai însămânțeze această suprafață din nou, însă ulterior din cauza lipsei de precipitații după reînsămînţare sfecla de zahăr care a fost plantată pe suprafața de 77 ha., integral s-a uscat nefiind posibil a o strânge pentru realizare.

Remarcă că, imposibilitatea onorării obligațiilor contractuale de către GŢ „Guţu Vasile Ion” de livrarea a producției agricole se datorează situației de forță majoră, adică calamităților naturale. Mai mult, despre aceste calamități a fost înștiințată nemijlocit administrația ÎCS „Moldova Zahăr” SRL, care a continuat să nege starea reală a lucrurilor și cu atât mai mult reprezentanții ÎCS „Moldova Zahăr” SRL au fost prezenți la fața locului, anume pe loturile de teren agricol care au fost cultivate cu sfeclă de zahăr.

Consideră că, anume existența calamităților naturale cum sânt seceta, ploile abundente, etc., creează situația de forță majoră, și sânt situații imprevizibile pentru oricine or, GŢ „Guţu Vasile Ion”, la momentul încheierii contractelor în litigiu și-a

asumat toată diligența de a executa contractul, și de fapt a executat în parte contractele vizate, însă executarea integrală s-a datorat unor situații care nu au depins de voința şi acțiunea GȚ „Gutu Vasile Ion”.

Reiterează că, în momentul încheierii contractelor, părțile contractante şi-au asumat atât veniturile cât și suportarea pierderilor, din care motiv suma pretinsei datorii în mărime de 1 888 441,05 lei, urmează a fi catalogată ca fiind pierderi ca urmare a forței majore/calamități naturale și nicidecum nu urmează a fi încasată din contul pârâtei, respectiv pretenția cu privire la încasarea datoriei urmează a fi respinsă ca fiind neîntemeiată.

De asemenea, urmează a fi respinse și pretențiile cu privire la încasarea dobânzii de întârziere în sumă de 394 408,22 lei, penalității în sumă de 1 699 596,94 lei şi taxei de stat în sumă de 50 000 lei, or, acestea sunt pretenții accesorii.

Solicită respingerea ca fiind neîntemeiată a cererii de chemare în judecată depusă de ÎCS „Moldova Zahar” împotriva GȚ „Creţu Vasile Ion” cu privire la încasarea datoriei în mărime de 1 888 441,05 lei, dobânda de întârziere în sumă de 394 408,22 lei, penalitatea în 699 596,94 lei şi taxa de stat în sumă de 50 000 lei.

În drept, și-a întemeiat referința conform prevederilor art. art. 725 alin. (2), 1339 din Codul civil (în redacția până la 01 martie 2019) în coraport cu prevederile art. 123 alin. (2), 130 alin.(4), 239-240 Cod de procedură civilă.

La 18 decembrie 2023 reprezentantul reclamantei ÎCS „Moldova Zahar” SRL , avocatul Popil Angela a depus cererea de chemare în judecată concretizată cu aceleași motive de fapt și de drept, însă completând acțiunea cu o pretenție accesorie.

Astfel, a solicitat încasarea din contul G.Ț. „Creţu Vasile Ion” în beneficiul ÎCS „Moldova Zahar” SRL, suma de 1 888 441,05 lei cu titlu de datorie, suma de 394 408,22 lei cu titlu de dobândă de întârziere, suma de 1 699 596,94 lei cu titlu de penalitate, suma de 50 000 lei cu titlu de taxă de stat și suma de 10000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

La 04 martie 2024 reprezentantul pârâtei GȚ „Crețu Vasile Ion”, avocatul Doga Cristina a depus referință asupra cererii de chemare în judecată concretizată depusă de reprezentantul ÎCS „Moldova Zahar” S.R.L, avocatul Popil Angela, privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată și a indicat aceleași motive de fapt și de drept din referința înaintată la 07.11.2023.

La data de 03.07.2024 cauza civilă a fost redistribuită aleatoriu judecătorului Iarmaliuc Ludmila, din motivul suspendării a judecătorului Iurie Hîrbu din funcție, în continuare judecătorul Iarmaliuc Ludmila a depus declarație de abținere de la judecată și prin încheierea din 15.07.2024 a fost admisă, respectiv cauza civilă a fost repartizată judecătorului Gheorghe Ciobanu în mod-aleatoriu.

Poziția părților în proces

Reprezentantul ÎCS „Moldova Zahar" S.R.L, avocatul Popil Angela în ședințele de judecată a susținut cererea de chemare în judecată depusă și a solicitat admiterea acesteia, reiterând argumentele de fapt și de drept expuse în acțiune.

Suplimentar a relatat că între părți sunt raporturi contractuale bine definite și descrise în cererea de chemare în judecată și nu sunt raporturi contractuale de societate civilă simulate. Or, între ÎCS „Moldova Zahar" S.R.L. și G.Ț. „Creţu Vasile Ion" au existat raporturi contractuale anterior anului 2015 și anume din momentul când G.Ț. „Creţu Vasile Ion" a arendat terenuri pentru producerea sfeclei de zahăr, care o livra ÎCS „Moldova Zahar" S.R.L.. Astfel, părțile au semnat contractul pentru livrarea exclusivă a sfeclei de zahăr la un preț bine stabilit de vânzare a sfeclei de zahăr a roadei pentru fiecare an, or, la materialele cauzei sunt anexate contracte de vânzare cumpărare a roadei viitoare pentru anul 2012, 2013, 2014. În continuare, ÎCS „Moldova Zahar" S.R.L. având fabrica de producere a produsului finit- zaharul în or.Cupcini, s-a angajat pentru partea de nord a Republicii Moldova, să finanțeze lucrările gospodăriilor țărănești sau a agricultorilor pentru cultivarea sfeclei de zahăr pentru că aceștia să aibă un produs finit și anume roada pe care s-a angajat să o vândă și pentru fiecare an se semna un contract.

Susține că, din conținutul contractului se observă că, ÎCS „Moldova Zahar" S.R.L. a livrat semințe, îngrășăminte, mai mult a preluat unele datorii ale gospodăriei țărănești către alți furnizori de servicii ale acestuia.

Consideră că acesta este un ciclu normal între producătorii agricoli care produc materia primă și între întreprinde care procesează această materie primă, pentru a obține raportul final.

Indică că, și în cazul contractelor de societate civilă nu interzice colaborarea unor entității în vederea obținerii unor venituri comune, dar în același timp obligă ambele părți să-și exercite partea lor de obligații. În speță, invocă că, desființarea hotărârii judecătorești nu exonerează pârâtul de obligația de plată față de ÎCS „Moldova Zahar" S.R.L., în urma contractelor de vânzare-cumpărare a roadei viitoare și a materie prime, sau a produselor tehnice necesare pentru producerea ei, datorii formate din contravaloarea celor livrate gospodăriilor țărănești, inclusiv și a obligațiilor preluate ale pârâtei față de alți furnizori și achitate de ÎCS „Moldova Zahar" S.R.L., or, la materialele cauzei s-a anexat înscrisuri confirmative privind achitarea creanțelor în numele G.Ț. „Creţu Vasile Ion".

Susține că, ÎCS „Moldova Zahar" S.R.L. a solicitat suma de 1 888 441,05 în rezultatul verificării rulajului, care s-a format în baza celor trei contracte de vânzare-cumpărare, inclusiv și a soldurilor rămase ca rezultat al achitării datoriei gospodăriei țărănești. Mai mult, pârâta și-a asumat cu bună credință obligația contractuală să achite

contravaloare materialelor livrate într-un anumit termen, respectiv neagă afirmația pârâtei că urma să stingă obligațiile contractuale de vânzare-cumpărare a livrării mijloacelor tehnice pentru producerea sfeclei de zahăr cu producția finită. Or, contractele sunt distincte, cu obligații distincte, cu termeni de executare distincte stabilite pentru fiecare contract.

Menționează că, reclamanta ÎCS „Moldova Zahar" S.R.L. este îndreptățită să solicite și dobândă de întârziere, deoarece ea și-a rezervat acest drept, iar pârâtul s-a obligat să achite dobânzile de întârziere precum și penalitățile de întârziere. Mai menționează că, reclamantul a solicitat și dobândă de întârziere și penalitate de întârziere, deoarece unele contracte prevăd dobândă de întârziere altele prevăd penalitate de întârziere, respectiv s-a specificat atât în cererea de chemare în judecată cât și cea concretizată.

Invocă că, contractele de vânzare-cumpărare nu conține clauză precum că în caz de forță majoră ar exonera de obligații pe pârât, or, la pct.2 din paragraful 7 se stipulează că, intervenirea oricăror situații de forță majoră nu eliberează pârâta de obligația plății contravalorii materialelor livrate de către reclamantă în condiții acestor contracte, iar în corespundere cu acestor prevederi din contracte de cesiune a creanțelor pârâta la fel s-a obligat să compenseze aceste creanțe preluate de reclamant.

Indică că, prin referința depusă pârâta nu neagă existența obligației de plată a sumelor indicate de reclamantă, pârâta invocă imposibilitatea executării acestei obligații datorată unei pretinse forțe majore, însă conform înscrisurilor prezentate pârâta se contrazice, or, ultima se bazează pe actul de examinare a daunelor cauzate de calamități naturale din 19.04.2012, 20.10.2012 și 21.10.2012, care toate sunt pentru anul 2012, însă nici unul nu confirmă că ar fi existat forță majoră în condițiile codului civil ca forță majoră emisă de autoritatea corespunzătoare și să fie comunicat reclamantei în termenul prevăzut la art.706 alin.(3) și (4) Cod Civil (în vigoare până la 01.03.2019).

De asemenea, la materialele cauzei s-a anexat un certificat de la Serviciul Hidrologic de Stat 03/116 din 12.02.2024, care indică că în anul 2011-2012 pe alocuri a fost secetă puternică, iar în 2013 nu a fost secetă puternică.

Respectiv, înscrisurile prezentate neagă poziția pârâtei precum că a fost în imposibilitate de a executa obligațiile din contract și anume de livrare a sfeclei de zahar ca rezultat a forței majore a pretinselor calamității naturale care ar fi existat în perioada raporturilor contractuale.

Susține că, și-a întemeiat pretențiile pe obligația pârâtei de a plăti contravaloarea mărfii livrate în condițiile contractului de vânzare a roadei pentru anul 2011, 2012, 2013 și este neîntemeiată afirmațiile de imposibilitate a executării contractului ca rezultat a unor circumstanțe, evenimente în afara controlului său, or, la materialele dosarului

lipsește careva probe precum că în anii 2011, 2012, 2013 a existat forță majoră, precum și perioadelor raportate contractului.

Confirmă că, prin cererea de chemare în judecată se solicită contravaloarea produselor livrate și anume îngrășăminte, creanțele achitate de ÎCS „Moldova Zahar" S.R.L. în favoarea G.Ț. „Creţu Vasile Ion" și obligația de plată a existat întotdeauna, însă ea putea fi stinsă fie prin compensare prin acordul reciproc al părților sau prin plăți efectuate efectiv, ceea ce nu a făcut Crețu Vasile, ultimul invocând că a avut secetă în anul 2012. Mai mult, plata semințelor, îngrășămintelor nu este condiționată de existența roadei.

Reprezentantul pârâtei GȚ „Crețu Vasile Ion", avocatul Doga Cristina în ședință de judecată a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată ca fiind neîntemeiată, reiterând argumentele de fapt și de drept expuse în referință.

A reiterat că, atât prin decizia Curții de Apel cât și din conținutul contractelor reiese că între părți au fost raporturi unui contract de societate civilă, având la baza aportul fiecăruia dintre părți.

Consideră că, prin încheierea unui contract de vânzare-cumpărare a avut ca scop simularea adevărată latură a raporturilor juridice de fapt, urmărind evitarea prevederilor legale pentru repartizarea riscurilor.

Indică că, reclamanta solicită încasarea sumei și pentru contractele de creanță, dar acestea sunt prescrise.

A susținut că, actul de verificare nu este semnat de ambele părți și doar de reclamanta ÎCS „Moldova Zahar" S.R.L., respectiv nu este recunoscută această datorie și nu le-a acceptat de către gospodăria țărănească. Mai mult, potrivit conținutul contractelor reiese că pârâtul urma să compenseze beneficiile acordate de reclamant cu marfă-sfeclă de zahar, dar în nici un caz cu resurse financiare.

Menționează că, a prezentat înscrisuri confirmative privind seceta pentru anumite perioade, din care motiv gospodăria țărănească a fost în imposibilitate de a realiza contractele, dar de către ÎCS „Moldova Zahar" S.R.L. nu s-a întreprins careva acțiuni privind confirmarea creșterii sfeclei de zahăr.

A confirmat că, gospodăria țărănească a primit un aport din partea ÎCS „Moldova Zahar" S.R.L. conform facturilor fiscale anexate, dar acestea reiese din relațiilor lor contractuale. Crețu Vasile în raport cu partea ÎCS „Moldova Zahar" S.R.L. este de bună-credință, în privința realizării acestei societăți civile, dar din cauza forței majore nu a putut repartiza profitul, mai mult Crețu Vasile a depus efort în realizarea contractului și a recoltat această sfeclă de zahăr, ulterior de a obține un produs final și repartizat la ÎCS „Moldova Zahar" S.R.L. ca compensarea aportului adus acestuia.

Indică că, conform paragraful 3 pct.2 din contracte reiese că, cumpărătorul efectuează plăți reciproce conform următorului program: 80% din costul sfeclei de zahăr furnizate trebuie plătit înainte de 31 decembrie 2012. Obligația de plată a acestei sume este dată Vânzătorului în scopul însămânțării, achiziționării de mijloace pentru cultivarea plantelor, îngrășăminte, servicii, utilaje agricole, precum și pentru plata altor datorii care decurg din implementarea prezentului contract. Restul 20% din cost, pe baza calculului cantității de sfeclă de zahăr, se plătește până la 28 februarie cu toate bonusurile și indemnizațiile suplimentare de mai sus. În continuare la pct.3 Suma datorată vânzătorului pentru sfecla de zahăr furnizată rezultă din cantitatea de sfeclă de zahăr pură furnizată și prețuri stabilite.

Aprecierea instanței de judecată a argumentelor părților și cadrul legal aplicabil situației litigioase:

Studiind materialele dosarului și probatoriul administrat, instanța de judecată ajunge la concluzia de a respinge ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) şi (3) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii şi admisibilitatea.

Totodată, instanţa de judecată este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe, precum şi argumentarea preferinţei unor probe faţă de altele. Din interpretarea art. 6 din Convenția europeană a Drepturilor Omului, pronunțarea de către instanțele judecătoreşti a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil şi acesta presupune obligaţiunea instanţei judecătoreşti de a se expune în hotărâri asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum şi argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora (cauza Garcia Ruiz c/ Spania, Hotărâre din 21 ianuarie 1999, § 26).

Conform prevederilor art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale, dacă legea nu dispune altfel. Totodată, prevederile art. 122 alin. (1) din Codul de procedură civilă stabilesc că, circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace probante nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace.

Conform prevederilor art. 121 din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă,

combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului, iar conform prevederilor art. 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Din materialele cauzei rezultă că la data de 26 octombrie 2011, între ÎCS „Moldova-Zahăr" S.R.L, în calitate de vânzător, şi GŢ „Creţu Vasile Ion" în calitate de cumpărător, au fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr. P/MOL/3500021/12.

Potrivit contractului în baza cărora ÎCS „Moldova-Zahăr" S.R.L s-a obligat să vândă GŢ „Crețu Vasile Ion", pe etape, resurse și servicii necesare pentru sădirea sfeclei de zahăr pe suprafața de 75 ha.

De asemenea, la data de 22 august 2012, între ÎCS „Moldova-Zahăr" S.R.L, în calitate de vânzător, şi GŢ „Creţu Vasile Ion" în calitate de cumpărător, au fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr. 43/1/13.

Potrivit contractului în baza cărora ÎCS „Moldova-Zahăr" S.R.L s-a obligat să vândă GŢ „Crețu Vasile Ion", pe etape, resurse și servicii necesare pentru sădirea sfeclei de zahăr pe suprafața de 35 ha.

De asemenea, la data de 01 noiembrie 2013, între ÎCS „Moldova-Zahăr" S.R.L, în calitate de vânzător, şi GŢ „Creţu Vasile Ion" în calitate de cumpărător, au fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr. 76/1/14.

Potrivit contractului în baza cărora ÎCS „Moldova-Zahăr" S.R.L s-a obligat să vândă GŢ „Crețu Vasile Ion", pe etape, resurse și servicii necesare pentru sădirea sfeclei de zahăr pe suprafața de 60 ha.

Concomitent, instanța atestă că conform contractelor GŢ „Crețu Vasile Ion" s-a obligat să producă şi să vândă exclusiv ÎCS „Moldova-Zahăr" S.R.L 2250 tone sfeclă de zahăr, roada anului 2012, respectiv 1050 tone sfeclă de zahăr, roada anului 2013 și respectiv 1800 tone sfeclă de zahăr, roada anului 2014, pentru producerea zahărului de pe terenurile specificate în contractele precedente.

La fel, a fost emise facturii fiscale a prețurilor resurselor și pentru servicii care i se prestează cumpărătorului pentru sădirea sfeclei de zahăr.

Sub acest aspect, instanța de judecată reține că conform art. 7 alin. (1) Cod civil, legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică şi nici nu suprimă condițiile de constituire a unei situaţii juridice constituite anterior, nici condiţiile de stingere a unei situații juridice stinse anterior. De asemenea, legea nouă nu modifică şi nu desființează efectele deja produse ale unei situaţii juridice stinse sau în curs de realizare.

Având în vedere că, contractele de vânzare-cumpărare nr. P/MOL/3500021/12 din 26 octombrie 2011, nr. 43/1/13 din 22 august 2012 și 76/1/14 din 01 noiembrie 2013 în temeiul art. 7 din Codul civil în redacția în vigoare de la 01 martie 2019 coroborat cu Legea pentru punerea în aplicare a Codului civil al Republicii Moldova nr. 1125-XV din 13.06.2002, instanța de judecată va soluționa prezenta speță în baza Codului civil în vigoare la data încheierii contractelor (redacția 01 iulie 2011)

Astfel, instanța atestă că, conform prevederilor art.512 alin.(1) Cod civil (în redacţia în vigoare la data încheierii contractelor), în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute.

Conform prevederilor art.572 alin.(2) Cod civil (în redacţia în vigoare la data încheierii contractelor), obligația trebuie executată cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

Conform art.602 alin.(1) și (2) Codul civil (în redacţia în vigoare la data încheierii contractelor), în cazul în care nu execută obligaţia, debitorul este ţinut să-l despăgubească pe creditor pentru prejudiciul cauzat astfel dacă nu dovedeşte că neexecutarea obligaţiei nu-i este imputabilă. Neexecutarea include orice încălcare a obligaţiilor, inclusiv executarea necorespunzătoare sau tardivă.

Conform art.666 alin.(1) Cod civil (în redacţia în vigoare la data încheierii contractelor), contract este acordul de voință realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice.

Potrivit art.667 Cod civil (în redacţia în vigoare la data încheierii contractelor), părțile contractante pot încheia în mod liber, în limitele normelor imperative de drept, contracte și pot stabili conținutul lor.

Conform art.668 alin.(1) Cod civil (în redacția în vigoare la data încheierii contractelor), contractul încheiat legal obligă părțile nu numai la ceea ce au stipulat expres, dar și la tot ceea ce rezultă din natura lui în conformitate cu legea, cu uzanțele sau cu principiile echității.

În continuare, în contextul obiectului raporturilor juridice civile dedus judecății, instanța de judecată consideră necesar de a nota prevederea legală incidentă raportului juridic litigios supus spre examinare.

Instanța reieșind din actele juridice încheiate de părţi, constată că reclamantul a livrat pârâtei materiale necesare pentru sădirea pe suprafețele de teren ale pârâtei, a sfeclei de zahăr în scopul obținerii roadei, cu primirea ulterioară în proprietate a materiei agricole - sfeclă de zahăr pentru producerea zahărului.

La fel, instanța constată că, prin contractele de vânzare în beneficiul pârâtei a materialelor pentru producerea sfeclei de zahăr şi de vânzare în beneficiul reclamantei a

rezultatului obţinut din producerea agricolă a sfeclei de zahăr din roadele anilor 2012-2014, s-au mimat raporturi juridice distincte de vânzare-cumpărare, or, potrivit aceste contracte reclamanta a contribuit cu furnizarea pârâtei a materialelor necesare pentru sădirea sfeclei de zahăr pe terenurile pârâtului, iar acesta din urmă urma să producă pe terenurile sale din materialele livrate de reclamantă sfeclă de zahăr, pe care urma să o livreze integral şi exclusiv reclamantei.

Mai mult, potrivit contractelor părțile au stabilit modalitatea de efectuare a plăţilor în baza contractelor nominalizate, pentru fiecare an agricol, astfel încât părțile au stabilit că pârâta urma să achite preţul materialelor livrate de către intimată, corespunzător, până la 15 noiembrie 2012 (contractul din 2011); 15 noiembrie 2013 (contractul din 2012) şi 01 octombrie 2014 (contractul din 2013), iar în baza contractelor în care intimata avea calitatea de cumpărător, prețul urma a fi achitată, corespunzător, 80% până la 31 decembrie 2012 şi 20% până la 28 februarie 2013 (contractul din 2011); 80% până la 31 decembrie 2013 şi 20% până la 31 ianuarie 2014 (contractul din 2012), şi 80% până la 31 decembrie 2014 şi 20% până la 31 ianuarie 2015 (contractul din 2013), cu mențiunea că avansul de 80% se achită în scopul sădirii de către recurent a sfeclei de zahăr, cumpărarea resurselor/materialelor necesare, iar din prețul datorat se deduceau restanțele recurentului față de intimată, astfel încât se constată că în baza cumulului de contracte, recurentul a contribuit în natură cu acțiunile de producere a sfeclei de zahăr exclusiv pentru intimată, din materialele acesteia din urmă, care și este beneficiarul final al producției ce urma a fi obținută în urma producerii din contul materialelor, inclusiv semincer, livrat de către intimată.

Prin urmare, părțile au stabilit, de fapt, şi modalitatea de repartizare a câștigului din societatea instituită astfel, reclamantei revenindu-i producția de sfeclă de zahăr, iar pârâtei obținea diferența dintre prețul achitat și valoarea producerii, prin deducerea valorii materiei livrate de intimată.

Prin urmare, instanța conchide că raporturile juridice instituite între părţi prezintă, de fapt, elementele unor contracte de societate civilă, din contul aporturilor fiecărei părţi, respectiv nu poate fi reținută de instanța de judecată referirea reclamantului la prevederile art. 753 Cod civil (în redacţia în vigoare la data încheierii contractelor nominalizate) cu privire la contractele de vânzare-cumpărare, dar, în speță, prevederile aplicabile raporturilor juridice în cazul neexecutării obligațiunilor contractuale care generează răspunderea contractuală sunt prevederile referitor la contractul de societate civilă.

Conform prevederilor art.1339 Cod civil (în redacţia în vigoare la data încheierii contractelor), prin contract de societate civilă, două sau mai multe persoane (asociaţi, participanţi) se obligă reciproc să urmărească în comun scopuri economice ori alte scopuri, fără a constitui o persoană juridică, împărţind între ele foloasele şi pierderile.

În concordanță cu prevederile art.123 alin.(2) Cod de procedură civilă, faptele stabilite printr-o hotărîre judecătorească irevocabilă într-o cauză civilă soluţionată anterior în instanţă de drept comun sau în instanţă specializată sînt obligatorii pentru instanţa care judecă cauza şi nu se cer a fi dovedite din nou şi nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte cauze civile la care participă aceleași persoane.

În acest sens, instanța de judecată punctează faptul că, prin Decizia din 14 martie 2023 al Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău a stabilit că „*raporturile juridice instituite între părţi prezintă, de fapt, elementele unor contracte de societate civilă, din contul aporturilor fiecărei părţi, iar oformarea acestora în forma contractelor de vânzare-cumpărare a fost realizată în scopul mimării/simulării raporturilor juridice de fapt instituite între părţi în scopul eludării modului de repartizare a riscurilor*".

Astfel, este un fapt stabilit printr-o hotărâre judecătorească că între părții ÎCS „Moldova-Zahăr" S.R.L și GŢ „Crețu Vasile Ion" s-a instituit un contract de societate civilă, or, **principiul puterii lucrului judeca**t împiedică nu numai judecarea din nou a unui proces încetat, având același obiect, aceleași temeiuri și fiind purtat între aceleași părți, ci și contrazicerea între două hotărâri judecătorești, adică infirmarea constatărilor făcute într-o hotărâre judecătorească definitivă printr-o altă hotărâre judecătorească posterioară, dată în alt proces.

Reieșind din contextul prevederilor art. 1339 Cod civil (în redacţia în vigoare la data încheierii contractelor), raportate la situația de fapt stabilită în spețа dedusă judecății, instanța consideră că nu se atestă neexecutarea obligației de către GŢ „Crețu Vasile Ion", întrucât nu s-a constatat că neexecutarea obligației îi este imputabilă, din care să rezulte existența impunerii silită pârâtului a sarcinii de executare a obligației pecuniare pretinse.

Instanța notează că, pârâtul GŢ „Crețu Vasile Ion" a depus acte ce confirmă existența unor cazuri fortuite și anume actului de examinare a daunelor cauzate de calamitățile naturale din 19.04.2012, întocmit cu ieșirea la fața locului de către Comisia pentru Situați Excepționale a Primăriei com. Tîrşiţei, r. Teleneşti, certificatul emis de Serviciul Hidrologic de Stat 03/116 din 12.02.2024, care au determinat imposibilitatea executării obligațiunilor sale de producere şi livrare a sfeclei de zahăr reclamantei în baza contractelor încheiate cu aceasta, determinate de cauze naturale, iar conform prevederilor art.1346 alin.(1) Cod civil (în redacția în vigoare la data încheierii contractelor) indică că, obligația se stinge prin imposibilitatea executării dacă imposibilitatea se datorează unei împrejurări pentru care debitorul nu răspunde.

Conform dispozițiilor art.1346 alin.(1) şi (2) Cod civil (în redacția în vigoare la data încheierii contractelor), potrivit căruia dacă în contract nu este prevăzut altfel, asociații participă la venituri și suportă pierderile proporțional cotelor-părți ce le revin din

patrimoniul social. Clauza care atribuie unui asociat toate veniturile obținute de societate sau îl eliberează de toate pierderile, care exclude un asociat de la împărțirea venitului sau pune în sarcina acestuia toate pierderile este nulă.

În ordinea celor enunțate, instanța de judecată remarcă că în conjunctura survenirii unor circumstanțe în afara controlului pârâtei, ce au făcut imposibilă executarea obligației finale și că părțile împart între ele foloasele și pierderile apărute într-un contract de societate civilă, respectiv decade dreptul reclamantului de a pretinde executarea unei obligații, respectiv și careva despăgubirii sub formă de penalități și dobânzi de întârziere.

Luând în considerație cele expuse și examinând probatoriul administrat la dosar, prin prisma prevederilor legale ce guvernează prezentul litigiu, instanța de judecată ajunge la concluzia de a respinge cererea de chemare în judecată depusă de .C.S. „Moldova Zahar" S.R.L. împotriva Gospodăriei Țărănești „Crețu Vasile Ion", cu privire la încasarea datoriei, dobânzii și penalității de întârziere, și a cheltuielilor de judecată, ca fiind neîntemeiată.

În aceiași ordine de idei, referitor la pretenția reclamantului privind încasarea cheltuielilor de judecată suportate în legătură cu examinarea cauzei pendinte, instanța de judecată notează că conform prevederilor art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile de judecată.

Astfel, luând în considerație că pretențiile de bază ale reclamantului au fost respinse ca neîntemeiate, se impune de a respinge și pretenția acestuia privind încasarea cheltuielilor de judecată.

În conformitate cu art. 238-241 CPC, instanța de judecată

H O T Ă R Ă Ș T E:

Se respinge cererea de chemare în judecată depusă de Î.C.S. „Moldova Zahar" S.R.L. împotriva Gospodăriei Țărănești „Crețu Vasile Ion", cu privire la încasarea datoriei, dobânzii și penalității de întârziere, și a cheltuielilor de judecată.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Nord în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Orhei, sediul Telenești.

Preşedintele şedinţei, Gheorghe Ciobanu
judecătorul